

Editörler

Prof.Dr.Feridun Merter & Doç.Doç.Dr. Mustafa Talas

SOSYOLOJİ

Yazarlar

Prof.Dr.Feridun Merter
Prof.Dr.Yaşar Erjem
Doç.Dr.Burak Gümüş
Doç.Doç.Dr. Mustafa Talas
Doç.Dr.Ünal Şentürk
Yrd.Doç.Dr.Adem Gürler
Yrd.Doç.Dr.Asiye Aka
Yrd.Doç.Dr.Atakan Hatipoğlu
Yrd.Doç.Dr.Bekir Kocadaş
Yrd.Doç.Dr.Burcu Gezer Şen
Yrd.Doç.Dr.Bülent Kara
Yrd.Doç.Dr.Celalettin Yanık
Yrd.Doç.Dr.Cengiz Yankılar
Yrd.Doç.Dr.Ebru Çetin
Yrd.Doç.Dr.Hakan Arslan
Yrd.Doç.Dr.Mehmet Karaca
Yrd.Doç.Dr.Recep Ercan
Yrd.Doç.Dr.Şahin Doğan
Özgür Budak
Tuncay Demirtaş

Editörler
Prof.Dr.Feridun Merter&Doç.Doç.Dr. Mustafa Talas
Sosyoloji

ISBN: 978-605-5044-07-7

Kitapta yer alan bölümlerin sorumluluğu yazarlarına aittir

1.BASKI 2010
2.BASKI 2013

Bu kitabın basım,yayın ve satış hakları Lisans Yayıncılığa aittir.Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik,elektronik veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz basılamaz ve dağıtılamaz.

Elma Basım

Lisans Yayıncılık
Tahtakale Mah.Vişne Sokak No:31/B
Avcılar-İSTANBUL
e-posta : lisans@lisansyayincilik.com.tr
www.lisansyayincilik.com.tr

ÖNSÖZ

Kurucusu Auguste Comte tarafından sosyal fizik adı verilen sosyoloji Türkçe karşılığı ile toplumbilimdir. Toplumlara inceleyen bilim dalı olarak pek çok bilim insanı tarafından tanımlanan sosyoloji için aslında başka toplum bilimleri de olacağı gerçeğinden hareketle bu tanımın yetersiz olacağını kabul etmek gerekir. Ancak toplumların sosyal yapılarını, kültürlerini, değer yargılarını inançlarını ve eğitim, aile, hukuk ve ekonomi gibi sosyal kurumlarını bütünlükçü bir anlayışla inceleyen bilim hangisidir diye sorulabilecek soruya sosyoloji cevabını vermek doğru bir yaklaşım olacaktır.

Her toplumun belirli bir kültürel arka plana, belirli bir maddî ve manevî birikime, medeniyet seviyesine sahip olduğunu insanlara anlatan bilim alanlarından biri olarak sosyoloji bir bilim haline geldiği 19. Yüzyıl'dan günümüze kadar tarzı ve önemi değişerek gelişmiştir. Her geçen gün sistematik olarak toplumsal yapıların ve toplumların sorunlarının nesnel olarak araştırılmasının önemi artmıştır. Bu artış ile birlikte sosyolojinin veri ve tekniklerinden faydalanmanın öneminin büyüklüğü daha iyi anlaşılmaya başlanmıştır. İnsanların zihniyetleri, kültürleri, örfleri, adetleri, alışkanlıkları, tarihsel geçmişleri sosyal hayatlarının işleyişine katkıda bulunan faktörler olarak rol oynamaktadır. Bu faktörlerin sentezci bir şekilde değerlendirilmesine de çok ciddi ihtiyaç vardır. İşte bu analizi yapabilecek bilimin adı sosyolojidir. Toplumlara topyekün olarak tanıyabilmek için sorunlarını detaylı bir şekilde analiz edebilmek için bu sosyoloji biliminden istifade etmek gerekir. Hem özel olarak yerel şartlarda hem de küresel olarak evrensel temelde geçmişi ve bugünü değerlendirerek gelecekle ilgili kestirimler yapmanın ve çözüm önerileri sunmanın yöntem olarak kullanılabilirdiği bir bilim alanı olan sosyoloji çok farklı disiplinlerle ilişki ve etkileşimde de bulunarak söz konusu bilim alanlarının verilerinden de faydalanabilen bir bilim alanıdır.

Bu eserde sosyolojinin ilk çıkış anından itibaren tarihsel serüveni, metod anlayışı, diğer bilimlerle ilişkisi, sosyal kurumların sosyolojik analizlerinin yapılacağı bölümler dizayn edilmiştir. Her bir bölümün belirli bir alan uzmanı tarafından hazırlandığı bu çalışma mümkün olduğu kadar belirli bir çerçeveye oturtulmaya çalışılmıştır.

Bu kitap, alanlarında uzman ve hitap edilen grup yönünden tecrübeli olan arkadaşlar ile bir ekip çalışması anlayışı içerisinde hazırlanmaya çalışılmıştır. Bu hazırlık sırasında arkadaşların gösterdikleri ilgi ve çalışmanın her aşamasında devamlı destek olan Lisans Yayıncılık çalışanlarına teşekkür ederiz.

İstanbul,2010

Prof.Dr.Feridun Merter&Doç.Doç.Dr. Mustafa Talas
Editörler

İÇİNDEKİLER

Önsöz	III
Bölüm 1	
SOSYOLOJİNİN DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE GELİŞİMİ	17
1.1. Sosyolojinin Tanımı	18
1.2. Sosyolojinin Alanı, Konusu, Amacı ve Sınırları	19
1.3. Sosyolojinin Alt Disiplinleri	20
1.4. Sosyolojinin Diğer Bilimlerle İlişkileri	22
1.5. Sosyolojinin Doğuşunu Etkileyen Gelişmeler	24
1.6. Batı'da Sosyolojinin Doğuşu	24
1.7. Sosyolojinin Doğuşunda Öncüller	25
1.7.1. Platon	25
1.7.2. Aristoteles	26
1.7.3. İbn Haldun	27
1.7.4. Montesquieu	28
1.7.5. J. J. Rousseau	29
1.7.6.S. Simon	29
1.7.7.A. Tocqueville	30
1.8. Sosyolojinin Kurucuları	30
1.8.1. A. Comte	30
1.8.2. K. Marx	31
1.8.3. E. Durkheim	32
1.8.4. H. Spencer	33
1.8.5. V. Pareto	33
1.8.6. M. Weber	34
1.9. Türkiye'de Sosyolojinin Tarihçesi	35
1.10. İlk Türk Sosyologları	35
1.10.1. Ziya Gökalp	36
1.10.2. Prens Sabahattin	37
1.11. Gökalp-Prens Sabahattin Sonrası Türk Sosyolojisi	37
1.12. Türk Sosyolojisinin Hâkim Karakteri	38
1.13. Türkiye'de ve Avrupa'daki Sosyolojinin Doğuş Nedenlerindeki Benzerlikler	39
Yararlanılan Kaynaklar	40

Bölüm 2	
SOSYOLOJİDE ARAŞTIRMA YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	41
2.1. Genel Bilim Tanımı ve Sınıflaması	42
2.1.1. Formel (Biçimsel) Bilimler	44
2.1.2. Doğa Bilimleri	45
2.1.3. Sosyal Bilimler-İnsan Bilimleri	46
2.2. Sosyolojide Teori	47
2.3. Sosyolojide Temel Araştırmalar	49
2.3.1. Problemin Tanımlanması	49
2.3.2. Literatür Taraması	50
2.3.3. Hipotezlerin ya da Stratejilerin Belirlenmesi	50
2.3.4. Dipnot ve Kaynak Gösterme	51
2.4. Sosyolojide Araştırma Yöntemleri	51
2.4.1. Nicel Araştırma Yöntemleri	52
2.4.1.1. Anket	54
2.4.1.2. Deney	56
2.4.1.3. Karşılaştırmalı Araştırma ve Tarihsel Analiz	57
2.4.2. Nitel Araştırma Yöntemleri	57
2.4.2.1. Etnografik Mülakat	58
2.4.2.2. Katılımcı Gözlem	60
2.4.2.3. Örnek Olay	61
2.4.2.4. Yaşam Öyküsü	63
2.4.2. Nicel ve Nitel Araştırma Yöntemlerinin Karşılaştırılması	64
2.5. Toplumsal Araştırmalarda Etik	65
Yararlanılan Kaynaklar	66

Bölüm 3	
SOSYOLOJİNİN TEMEL KAVRAMLARI	
3.1. Sosyal Yapı	67
3.2. Sosyal Statü	68
3.3. Sosyal Rol	69
3.4. Sosyal Norm	70
3.5. Örf ve Âdetler	71
3.6. Sosyal Grup	72
3.7. Kalabalık	73
3.8. Halk	74
3.9. Folklor/Halk Bilimi	75
3.10. Cemaat/Topluluk	77
3.11. Cemiyet/Toplum	78
3.12. Millet	79
3.13. İktidar	81

3.14. Fordizm ve Post-fordizm	83
3.15. Ütopya	85
3.16. Modernite / Modernlik	86
3.17. Postmodernite / Postmodern Durum	88
3.18. Açık Toplum	90
3.19. Etnik Grup	92
3.20. Etnisite	93
3.21. Yeni Dünya Düzeni	95
3.22. Determinizm	97
3.23. Diyalektik	98
Yararlanılan Kaynaklar	101

Bölüm 4

SOSYOLOJİ KURAMLARI

SOSYOLOJİ KURAMLARI	103
4.1. Klasik Sosyoloji Kuramları	104
4.1.1. Durkheimci Gelenek ve Varyasyonları	104
4.1.1.1. Toplumsal Düzenin Bilimi Olarak Sosyoloji	104
4.1.1.2. Birey ve Toplum	106
4.1.1.3. Durkheim'in Toplumbilimsel Mirası	108
4.1.2. Çatışmacı Toplumbilimsel Gelenek	114
4.1.2.1. Marx'ta İdeoloji ve Tarihsel Materyalizm	115
4.1.2.2. Kapitalist Örgütlenme ve Sınırlı Maddî Aktivite	116
4.1.2.2. Max Weber'in Eleştirisi ve Alternatif Çatışma Kuramı	118
4.1.3. Toplumsal Eylem Kuramı	120
4.1.3.1. Sembolik Etkileşim	120
4.1.3.2. Günlük Yaşamın Sosyolojisi	121
4.1.3.3. Gerçekliğin Toplumsal İnşası	121
4.1.3.4. Kent, Mekân ve Toplumsal Etkileşim	123
4.2. Çağdaş Sosyoloji Kuramları	125
4.2.1. Feminist Sosyoloji Kuramı	125
4.2.1.1. Feminist Düşüncenin Gelişimi	125
4.2.1.2. Feminist Yöntem	126
4.2.1.3. Alternatif Feminist Perspektifler	128
4.2.2. Çağdaş Çatışma Kuramları	130
4.2.2.1. Ralf Dahrendorf ve Pozitivist Yaklaşım	131
4.2.2.2. Analitik Marksist Kuram, Erik Olin Wright	133
4.2.2.3. Dünya Sistemleri Kuramı	136
4.2.3. Toplumsal İnşa Kuramı ve Fenomenolojik Sosyoloji	138
Yararlanılan Kaynaklar	141

Bölüm 5		
TOPLUM, TOPLUM TİPLERİ VE SOSYALLEŞME		143
5.1. Toplum		144
5.1.1. Toplum Tanımları		149
5.1.2. Toplumu Oluşturan Unsurlar		153
5.1.3. Toplum İzahında Karşılaşılan Zorluklar		155
5.2. Toplum Tipleri ya da Toplum Sınıflandırmaları		157
5.3. Sosyalleşme		162
5.3.1. Sosyalleşme Tanımı		162
5.3.2. Sosyalleşme Kavramı		163
5.3.3. Sosyalleşmenin Amaçları		165
5.3.4. Sosyalleşme Araçları		167
5.3.5. Sosyalleşme Süreci		172
5.3.6. Sosyalleşme Kuramları		177
Yararlanılan Kaynaklar		183

Bölüm 6		
KÜLTÜR		185
6.1. Kavramsal Olarak Kültür		186
6.2. Kültür Biçimleri		188
6.2.1. Maddi Kültür		189
6.2.2. Manevi Kültür		189
6.2.3. Kültür ve Medeniyet Tartışması		190
6.3. Kültür ve Değişme		192
6.3.1. Kültürleme/Kültürlenme		192
6.3.2. Kültürel Değişme		193
6.3.3. Kültürel Etkileşim		194
6.3.4. Kültürel Gecikme		195
6.3.5. Kültür Şoku		195
6.4. Kültürün Nitelik ve İşlevleri		196
6.5. Kültürde Farklılıklar		197
6.5.1. Alt Kültür ve Karşıt Kültür		197
6.5.2. Seçkin Kültürü ve Popüler Kültür		198
6.5.3. Etnosantrizm ve Kültürel Görecelilik		199
6.5.4. Akültürasyon		199
Yararlanılan Kaynaklar		201

Bölüm 7		
SOSYAL YAPI		203
7.1. Sosyal Yapı Tanımları		204
7.1.1. Yapısal İşlevselciler ve Yapı		205
7.1.2. Çatışmacılar ve Yapı		205

7.1.3. Sembolik Etkileşimciler ve Yapı	206
7.2. Nüfus	206
7.2.1. Ölüm Oranı	207
7.2.2. Bebek Ölüm Oranı	207
7.2.3. Doğum Oranı	208
7.2.4. Nüfus Artışı	208
7.2.5. Göçler	208
7.3. Sosyal Tabakalaşma	209
7.3.1. Tabakalaşma Çeşitleri	210
7.3.1.1. Kölelik Sistemi	210
7.3.1.2. Kast Sistemi	211
7.3.1.3. Zümre	211
7.3.1.4. Sosyal Sınıf	211
7.4. Sosyal Tabakalaşma Kuramları	212
7.4.1. Karl Marx	212
7.4.2. Max Weber	213
7.5. Yeni Tabakalaşma Kuramları	213
7.5.1. Pierre Bourdieu	214
7.5.2. Wright ve Yeni Marksist Sınıf Teorisi	214
7.6. Toplumsal Cinsiyet ve Tabakalaşma	214
Yararlanılan Kaynaklar	216

Bölüm 8

SOSYAL HAREKETLİLİK VE GÖÇ

8.1. Sosyal Hareketlilik	218
8.1.1. Sosyal Hareketlilik Kavramı	220
8.1.2. Sosyal Hareketlilik Tipleri	221
8.1.2.1. Yatay Hareketlilik	221
8.1.2.2. Dikey Hareketlilik	222
8.2. Göç	223
8.2.1. Göç Nedenleri	226
8.2.1.1. İtici Nedenler	227
8.2.1.2. Çekici Nedenler	229
8.2.1.3. Siyasi ve İletici Nedenler	230
8.2.2. Göç Türleri	231
8.2.2.1. Serbest Göçler	232
8.2.2.2. Gündümlü/Zorunlu Göçler	232
8.2.2.3. Dış Göçler	232
8.2.2.4. İç Göçler	234
Yararlanılan Kaynaklar	237

Bölüm 9	
SOSYAL DEĞİŞME	
	239
9.1. Sosyal Değişme ve Özellikleri	240
9.2. Sosyal Değişmeyi Etkileyen Faktörler	242
9.2.1. Fiziki Çevre ve Sosyal Değişme	243
9.2.2. Demografi ve Sosyal Değişme	243
9.2.3. Teknoloji ve Sosyal Değişme	245
9.3. Sosyal Değişme Kuramları	246
9.3.1. Evrimci Kuramlar	246
9.3.1.1. Auguste Comte (Üç Hal Kuramı)	246
9.3.1.2. -Herbert Spencer	247
9.3.1.3. Karl Marx	247
9.3.2. Devirsel Kuramlar	248
9.3.2.1. Oswald Spengler	248
9.3.2.2. Arnold Toynbee	248
9.3.2.3. Wilfredo De Pareto (Seçkinlerin Dolaşımı)	249
9.3.3. Yapısal-İşlevselci Kuramlar	249
9.3.4. Çatışma Kuramları	251
9.3.4.1. Ralf Dahrendorf	251
9.3.4.2. Karl Marx	252
9.4. Değişme Tipleri	252
9.4.1. Serbest Sosyal Değişme	252
9.4.2. Müdahale Yoluyla Sosyal Değişme	253
9.5. Sosyal Gelişme	254
Yararlanılan Kaynaklar	256

Bölüm 10	
SOSYAL GRUPLAR	
	257
10.1. Sosyolojik Açından Grup Kavramı	258
10.2. Sosyal Grupların Özellikleri	259
10.3. Sosyal Grup Türleri	261
10.3.1. Birincil Grup – İkincil Grup	261
10.3.2. İç Grup – Dış Grup	262
10.3.2. Cemaat – Cemiyet	263
10.3.4. Referans Grubu – Üyelik Grubu	263
10.4. Grup Dinamiği	263
10.5. Sosyal Grupların Yapısı	265
10.5.1. Grup Statüsü	266
10.5.2. Grup Roller	266
10.5.3. Grup Normları	266
10.5.4. Grup Bağlılığı	267
Yararlanılan Kaynaklar	269

Bölüm 11		
TOPLUMSAL İLİŞKİLER		
11.1. Sosyal Sistem		271
11.1.1 Sosyal Sistemin Tanımı		272
11.1.2 Sosyal Sistemin Öngereklilikleri		274
11.1.3. Sosyal Sistemin Özellikleri		274
11.1.4 Sosyal Sistemlerde Evrimleşme		275
11.1.5. Sosyal Sistemlerde Yapı-Fonksiyon İlişkisi		277
11.2. Sosyal İlişki		277
11.2.1 Sosyal İlişkinin Tanımı ve Özellikleri		277
11.2.2 Sosyal İlişki Türleri		279
11.2.2.1. İlişkinin Süresine Göre		280
11.2.2.2. İnsanlar Arası Samimiyet Derecesine Göre		280
Yararlanılan Kaynaklar		282

Bölüm 12		
ÖRGÜT VE SOSYAL AĞLAR		
12.1. Örgüt Kavramı		283
12.2. Örgüt Kültürü		284
12.3. Sosyal Ağ Teorisinin Gelişimi		284
12.4. Diğer Disiplinlerden Ödünç Alınan Teoriler		288
12.4.1. Matematikten Ödünç Alınan Teoriler		289
12.4.2. Sosyal Psikolojiden Ödünç Alınan Teoriler		289
12.4.2.1. Denge Teorisi		290
12.4.2.2 Kıyaslama Teorisi		291
12.5. Network Teorileri		293
12.5.1. Heterofily Teorisi		293
12.5.1.1. Zayıf Bağların Gücü		294
12.5.1.2. Yapısal Çukurlar		294
12.5.2. Yapısal Rol Teorisi		295
12.5.2.1. Yapısal Uyum		295
12.5.2.2. Yapısal Eşitlik ve Rol Eşitliği		295
Yararlanılan Kaynaklar		297

Bölüm 13		
TOPLUMSAL BİR KURUM OLARAK AİLE		
13.1. Aile Tanımları		299
13.2. Aile Kurumunun Tarihsel Gelişimi ve Aile Tipleri		300
13.2.1. Otorite Ölçütüne Göre Aile Tipleri		303
13.2.1.1. Klan Ailesi		303
13.2.1.2. Zadruga veya Bölünmez Asaba Ailesi		304
13.2.1.3. Anaerkil Aile, Maderî Aile (Matriarchal Family)		305

13.2.1.4. Ataerkil Aile, Pederşahi Aile (Patriarchal Family)	305
13.2.1.5. Pederi Aile, Baba Ailesi (Paternal Family)	307
13.2.2. Hane Sayısı Ölçütüne Göre Aile Tipleri	308
13.2.2.1. Büyük Aile veya Geniş Aile.(Extendet Family)	308
13.2.2.2. Modern Demokratik Aile,Çekirdek Aile (Nuclear Family)	309
13.2.3. Patolojik Aile Biçimleri	311
13.2.4. Yerleşme Yerine Göre Aile Biçimleri	311
13.2.5. Evlenme Şekillerine Göre Aile Biçimleri	312
13.2.5.1. Poligamik Aile.(Polygamous Family)	312
13.2.5.2. Monogamik Tek Eşli Aile (Monogamous Family)	314
13.3. Geçiş Ailesi (Gecekondu Ailesi),(Getto Ailesi)	314
13.4. Evlilik ve Evlilik Biçimleri	315
13.4.1. Dışarıdan Evlenme (Exogamie)	315
13.4.2. İçeriden Evlenme (Endogamie)	316
13.4.3. Çok Eşli Evlilik, Poligam Evlilik (Polygamous Marriage)	316
13.4.4. Levirat Evlilik (Levirate Marriage)	317
13.4.5. Sorarat Evlilik (Sororate Marriage)	318
13.4.6. İç Güveyliği Evliliği	318
13.4.7. Taygeldi Evlilik	318
13.5. Ailenin Fonksiyonları	319
13.6. Aile İçerisinde Kadının Toplumsal Statüsü	322
13.7. Türklerde Aile	324
Yararlanılan Kaynaklar	334

Bölüm 14 **EĞİTİM KURUMU**

14.1. Eğitim Kavramı	341
14.2. Eğitimin Temel Bileşenleri: Öğrenme ve Öğretim	342
14.3. Sosyolojik Açıdan Eğitim	345
14.4. Eğitim ve Okul	346
14.5. Eğitim Türleri	347
14.6. Eğitimin İşlevleri	348
14.7. Eğitim ve Sosyalleşme	349
14.8. Eğitim ve Meslek	350
14.9. Eğitim ve Toplumsal Tabakalaşma	352
14.10. Eğitimin Üretim, Yatırım ve Tüketim İşlevi	354
14.11. Eğitim Yoluyla Kalkınmanın Esasları	357
Yararlanılan Kaynaklar	361
	364

Bölüm 15 **EKONOMİ KURUMU**

15.1. İktisadi Olayların Sosyal Karakteri	367
15.2. Üretim	369

15.3. Tüketim	370
15.4. İşbölümü	371
15.5. Mübadele(Takas)	373
15.6. Piyasa	375
15.7. Mülkiyet	377
15.8. Kıymet	378
Yararlanılan Kaynaklar	379
	381

Bölüm 16

TOPLUMSAL BİR KURUM OLARAK DİN

16.1. Dinin Kökeni	383
16.2. Dinin Tanımı	385
16.2.1. Sekülerizm (Dünyevileşme)	385
16.2.2. Laiklik	387
16.2.3. Türkiye Cumhuriyeti ve Laiklik	389
16.3. Din Kuramları	390
16.3.1. Klasik Din Kuramları	391
16.3.1.1. Karl Marx (1818-1883) ve Dini Yaklaşımları	391
16.3.1.2. Emile Durkheim (1858-1917) ve Dini Yaklaşımları	392
16.3.1.3. Max Weber (1864-1920) ve Dini Yaklaşımları	392
16.3.2. Modern Din Kuramları	393
16.3.2.1. Peter Berger (1929-) ve Yurtsuz Düşünce	394
16.3.2.2. Thomas Luckmann (1927-) ve Görünmeyen Din	396
16.3.2.3. Bryan Stanley Turner (1945-) ve Sivil Din	396
16.4. Dinin Yapısı	397
16.4.1. Akidevi Doktrin	398
16.4.2. Ritüel	398
16.5. Dini Elitler	399
16.5.1. Peygamber	400
16.5.2. Din Adamları	400
16.5.3. İnanan Cemaat	401
16.6. Dini Gruplar	401
16.6.1. Dini Cemaatler	402
16.6.2. Tarikatlar	402
16.6.3. Mezhepler	402
16.6.4. Dindarlık Tipolojileri	403
16.6.4.1. Kitabi Dindarlık	403
16.6.4.2. Hurafeci Dindarlık	403
16.6.4.3. Popüler Dindarlık	404
16.7. Din ve Toplumsal Süreçler	404
16.7.1. Din ve Toplumsal Bütünleşme	405
16.7.2. Din ve Toplumsal Değişme	405

16.7.3. Din ve Toplumsal Tabakalaşma	405
16.7.4. Din ve Toplumsal Hareketlilik	406
16.7.5. Din ve Toplumsal Çatışma	406
16.8. Din ve Toplumsal Kurumlar	407
16.8.1. Din ve Aile	407
16.8.2. Din ve Ekonomi	408
16.8.3. Din ve Siyaset	408
16.8.4. Din ve Hukuk	409
Yararlanılabilecek Kaynaklar	410
	411

Bölüm 17 **SİYASET KURUMU**

17.1. Siyaset	413
17.1.1.Siyaset Kavramının Kökeni	414
17.2. Çatışma ve Siyasal Düzen	415
17.3. İktidar ve Güç	416
17.3.1.Meşruiyet	417
17.3.2.Otorite	418
17.4. İktidar Seçkinleri	420
17.5. Devlet ve Toplum	421
17.5.1.Siyaset ve Anayasa	423
17.5.2.Bürokrasi	426
17.6. Siyasal Temsil ve Seçim Sistemleri	428
17.6.1.Siyasal Partiler	430
17.6.2.Baskı ve Menfaat Grupları	436
17.7. Siyasal Değer Sistemi ve Siyasal Ahlak	440
Yararlanılan Kaynaklar	441
	443

Bölüm 18 **HUKUK KURUMU**

18.1. Hukukun Kaynakları	447
18.1.1. Hukukun Yazılı Kaynakları	448
18.1.1.1 Anayasa	448
18.1.1.2. Yasa (Kanun)	449
18.1.1.3. Yasa Gücünde Kararname (Kanun Hükmünde Kararname-KHK)	449
18.1.1.4. Tüzük (Nizamname)	449
18.1.1.5. Yönetmelik (Talimatname)	550
18.1.2. Yazısız Kaynaklar	450
18.2.Hukukun Fonksiyonları	451
18.2.1. Düzen Fonksiyonu	451
18.2.2. Adalet Fonksiyonu	452

18.2.3. Pratik Yarar Fonksiyonu	453
18.3. Yazılı Hukukun Sakıncaları ve Faydaları	453
18.4. Toplumsal Normlar	454
18.4.1. Din Kuralları	454
18.4.2. Ahlak Kuralları	454
18.4.3. Örf ve Âdet Kuralları	455
18.4.4. Görgü Kuralları (Moda)	456
18.5. Hukuk ile Örf, Âdet-Ahlak Arasındaki İlişki	457
18.5.1. Hukuk ile Ahlak Arasındaki İlişki	458
18.5.2. Hukuk ile Örf ve Âdet Arasındaki İlişki	459
Yararlanılan Kaynaklar	460
	462

Bölüm 19

KENT, KENTLEŞME VE KENT SORUNLARI

19.1. Kentin Doğuşu ve Gelişimi	465
19.1.1. İlk Kentlerin Ortaya Çıkışı	466
19.1.2. Polis'in Belirmesi	467
19.1.3. Ortaçağ Kenti	469
19.1.4. Modern Kent: Mekânsal ve Tinsel Farklılaşma	470
19.1.5. Küreselleşme ve Kent Üzerindeki Etkisi	472
19.2. Kent ve Kentleşme Kuramları	476
19.2.1. İşlevselci Yaklaşım	477
19.2.2. Çatışmacı Yaklaşım	478
19.2.3. Etkileşimci Yaklaşım	478
19.3. Kentsel Sorunlar	479
19.3.1. Kentsel Yoksulluk ve Sosyal Dışlanma	480
19.3.2. Gecekondulaşma, Barınma Hakkı ve Konut Sorunu	480
19.3.3. Sosyal Kutuplaşma ve Mekânsal Ayrışma	481
19.3.4. Kentsel Alanlarda Yaşam Kalitesinin Düşüklüğü	483
Yararlanılan Kaynaklar	484
	485

Bölüm 20

TOPLUM, SUÇ VE SUÇLULUK

20.1. Suç ve Suçluluk	489
20.2. Suç ve Sapkınlık Kuramları ve Suçluluğun Ekonomiyle İlişkisi	490
20.2.1. Suç ve Sapkınlık Kuramları	491
20.2.2. Suçluluk ve Ekonomik Nedenler	491
20.3. Sosyal Kontrol ve Toplumsal Sapma	493
20.3.1. Toplumsal Kontrol	493
20.3.2. Toplumsal Sapma	493
20.4. Suç Çeşitleri	494

20.5. Suç ve Cinsiyet (Toplumsal Cinsiyet ve Suç)	496
20.6. Sapma Davranışlar Hakkında Bazı Bilgiler	498
20.7. Suçun Toplumsal Sonuçları	499
20.8 Türkiye’de Suçluluk	500
Yararlanılan Kaynaklar	501
	502